

Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över SOU 2021:62 Användning av e-legitimation i tjänsten i den offentliga förvaltningen

Dnr I2021/01954

Sammanfattning

Skolverket lämnar härmed sitt yttrande på SOU 2021:62.

Skolverket tillstyrker utredningens förslag med följande synpunkter.

Skolverkets synpunkter

Avsnitt 1. Författningsförslag

Skolverket tillstyrker de författningsförslag som utredningen föreslår i sitt betänkande.

Avsnitt 5.8 Uppdrag att etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte

Det som föreslås har tydliga beröringspunkter med det uppdrag om att etablera en gemensam förvaltningsstruktur som utretts av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG), Myndighetens för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Riksarkivet. Skolverket ställer sig positivt till att resultatet av detta uppdrag synkroniseras med förslagen i denna utredning.

Utifrån regelverket och lagstiftningen kring arkiv och bevarande så vill Skolverket poängtera vikten av så stor enhetlighet som möjligt. Att varje myndighet, kommun etc. ska upprätta en egen e-legitimation kommer att försvåra ett bevarande av allmänna handlingarna som arkivlagen föreskriver. Grundregeln är att allmänna handlingar ska bevaras i ursprungligt skick. Det innebär att radering av en underskrift som gjorts med e-legitimation är gallring. Det skapar en informationsförlust även om det går att spåra att en allmän handling varit underskriven med en giltig e-legitimation när den skapades.

Avsnitt 9.4.3 Statliga myndigheter ska erkänna e-tjänstelegitimationer i sina e-tjänster

Skolverket tillstyrker förslaget, men vi ser att flera inloggningsmetoder kommer att krävas då alla användare i våra e-tjänster inte kommer att omfattas av förslaget.

Avsnitt 9.6 Översyn av det svenska tillitsramverket

Skolverket vill göra följande medskick kring tillitsnivåer. Vad en användare får göra i olika e-tjänster kan skilja sig åt. Detta medför att e-tjänster har olika informationssäkerhetsrisker och att det kan finnas behov av att e-tjänster har olika tillitsnivåer. Skolverkets e-tjänst för statsbidrag kräver idag tvåfaktorsautentisering för åtkomst. För att tjänstelegitimationen ska godkännas i e-tjänsten bör därför väsentlig eller hög tillitsnivå krävas.

Avsnitt 9.7 En framtida lösning för attributshantering

Utredningen bedömer att en framtida lösning för attributshantering bör bygga på att attributen med behörighetsinformation i huvudsak tillhandahålls av arbets- eller uppdragsgivaren. Vad en person ska kunna göra i ett system är inte alltid kopplat till vad personen är anställd som (t.ex. chef eller lärare). Till exempel kan en rektor i ett system ha behörighet att göra allt medan hen i e-tjänsten för statsbidrag bara ska ha behörighet att lägga till uppgifter men inte kunna skicka in en ansökan. Därför är det viktigt att det finns säkra uppgifter om vilken organisation person företräder eller är anställd i och vilken behörighet/roll en person har då det avgör vilken åtkomst användaren ska ha i e-tjänsten.

Organisationer kan organisera sin verksamhet på olika sätt vilket medför att arbetsfördelning och mandat varierar. Vilka attribut och behörigheter som kan krävas kan skilja sig åt mellan olika e-tjänster. Vid ansökan om statsbidrag är det idag inte rollen eller titeln såsom exempelvis rektor eller lärare som avgör om en person är behörig eller som begränsar vad hen får göra i systemet. I andra e-tjänster kan det krävas att en person är rektor för att få utföra vissa uppgifter i e-tjänsten.

Det är positivt om grundläggande attribut som t.ex. uppgift om en person är firmatecknare tillhandahålls centralt. Detta kan medföra att Skolverket inte längre behöver begära in och kontrollera arbets- och delegationsordning när en person ansöker om att bli ombud för e-tjänsten.

9.9 Bättre förutsättningar för id-växling

Enligt förslaget får användning av privata e-legitimationer bara ske för id-växling, som kontinuitetslösning eller för de fall en särskild arbetsuppgift inte kan genomföras med en e-tjänstelegitimation. Det kan behövas en övergångsperiod

för införande p.g.a. att det kan ta tid innan en organisation utfärdat e-tjänstelegitimationer till alla sina anställda. Under övergångsperioden bör det vara möjligt att vissa personer i organisationen loggar in/signerar med e-tjänstelegitimation och andra personer som ännu inte fått sin tjänstelegitimation loggar in/signerar på annat sätt t.ex. med BankID.

Det förekommer att användare företräder eller är anställda i flera organisationer. Om tjänstelegitimation krävs för autentisering/inloggning kan det bli krångligare för dessa användare om de måste logga in med olika e-tjänstelegitimationer eller behöver använda andra inloggningsmetoder (t.ex. privat e-legitimation, inloggningsdosa eller inloggningsmatris).

11 Ikraftträdande

Enligt förslaget ska kravet att erkänna e-tjänstelegitimationer för åtkomst till e-tjänster träda i kraft 1 januari 2024. Vi kan konstatera att det kan bli svårt att hinna genomföra tekniska anpassningar av myndighetens externa e-tjänster och interna system så att e-tjänstelegitimation kan användas för autentisering och elektroniska underskrifter.

På Skolverkets vägnar

Joakim Feldt
Avdelningschef avdelningen för
verksamhetsstöd

Anna Grebäck
Avdelningssamordnare

I ärendets slutliga handläggning har även Bo Johansson (IT-arkivarie), Katarina Isaksson (verksjurist), Hanako Sato (undervisningsråd) samt Mikael Larsson (lösningsarkitekt) deltagit.